

22.10.2014

Saksansvarlig: Frank Arntsen

Saksbehandler: Inger Beate Madsvåg og Marianne Dyresen

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: **Virksomhetsrapport 2. tertial 2014**

Tilråding

Styret tar vurderingene knyttet til strategiarbeidet, økonomisk situasjon og langtidsbudsjettet til etterretning. Styret vedtar det fremlagte regnskapet med tilhørende lederkommentarer.

Innledning og oppsummering av de viktigste punktene i saken

Formålet med saken er å gi styret en orientering om status på gjennomføringen av årets virksomhetsmål og budsjett pr 2. tertial 2014. Videre legger Rektor frem regnskapet pr 1. tertial til godkjenning av styret.

Virksomhetsrapporten for 2. tertial har tidligere vært lagt frem for styret i oktobermøtet. Vi valgte å endre på dette nå ved 2. tertial. Det er en fordel at plansaken og virksomhetsrapporten legges frem samtidig. Samtidig ga det også en bedre mulighet til å kvalitetssikre prognoser og langtidsbudsjett mot enhetene enn vi ellers ville ha hatt. Som grunnlag for vurderingene er nå både regnskapstall for august og september brukt, selv om det er august-tallene som kommenteres eksplisitt.

Under følger en kort oppsummering av de viktigste punktene i saken:

1. Strategiarbeid 2014
Det overordnede bildet at vi er i rute på de fleste områder. Det er ikke er noen alarmerende forsinkelser eller store behov for omprioritering. Det er imidlertid lagt ned betydelig ressurser i arbeidet med de ulike delene av SAKS. Omfanget av arbeidet har blitt mer enn opprinnelig antatt, noe som til en viss grad har påvirket prioriteringene både på sentral- og fakultetsnivå.
2. Status økonomi og prognose ved 2. tertial – bevilgningsøkonomien
Budsjettavviket er på om lag 120 mill kr i mindreforbruk etter 2. tertial. Prognosen for 2014 antyder et mindreforbruk mellom 105 og 30 mill kr. Et eventuelt årsresultat på 105 mill kr utgjør 2,6 % av bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet. Relativt sett er dette et lite avvik, men det må fremdeles arbeides aktivt for å oppnå balanse mellom bevilgning og kostnad.
3. Langtidsbudsjettet 2015-2018
Det reviderte langtidsbudsjettet pr 2. tertial viser en økonomi i balanse. Det er et gjennomsnittlig nivå på de ubrukte bevilgningene på om lag 6 % av bevilgningen fra departementet. Dette er et fornuftig nivå på de ubrukte bevilgningene.
4. Bidrag- og oppdragsvirksomheten (BOA)
Oppsummert antas total BOA-omsetning i 2014 å bli i intervallet 1570 -1750 mill kr. Justert for pris- og lønnsvekst tilsier altså årets prognose en aktivitet omtrent på samme nivå som foregående år.
5. Eksternregnskapet
Tertialregnskapet er avlagt i samsvar med de statlige regnskapsstandarder, og er utarbeidet i henhold til gjeldende krav om oppstilling og presentasjon. Regnskapet pr 31.08. gir etter Rektors mening et riktig bilde av resultatet pr 2. tertial og den økonomiske stillingen.

1. Strategiarbeid 2014

Styret vedtok i desember 2013 (S-sak 63/13) virksomhetsmål, tiltak og indikatorer for 2014. Planverket ble ytterligere bearbeidet i forbindelse med Rapport og planer 2013-2014 («Blåboka»).

Vi gjør her en oppsummering av status for virksomhetsmålene og indikatorene.

Det overordnede bildet at vi er i rute på de fleste områder. Det er ikke er noen alarmerende forsinkelser eller store behov for omprioritering.

Det er imidlertid lagt ned betydelig ressurser i arbeidet med de ulike delene av SAKS. Omfanget av arbeidet har blitt mer enn opprinnelig antatt, noe som til en viss grad har påvirket prioriteringene både på sentral- og fakultetsnivå.

1.1 Forskning og kunstnerisk virksomhet

Innen forskning og kunstnerisk virksomhet ble det vedtatt tre virksomhetsmål for 2014:

1. Tematiske og teknologiske satsinger for å møte samfunnsutfordringer
2. Flere miljøer i internasjonal toppklasse
3. Styrke forskningskulturen i større bredde

Ledere for de fire nye tematiske satsingsområdene er nå ansatt og lederteam under etablering. Den viktigste oppgaven fremover vil være å utarbeide strategier og faglige planer, og få forankret disse godt i fagmiljøene. Når det gjelder muliggjørende teknologier, er det gjennomført et strategiarbeid som har ledet frem til etableringen av *Nano@NTNU*. På grunnlag av de gode erfaringene innen bioteknologi, tar vi sikte på å rekruttere en faglig koordinator også for nanovitenskap.

NTNU Toppforskning er i god gjenge med 17 deltakere i Stjerneprogrammet. Arbeidet med internasjonal rekruttering av forskertalenter – *Onsager Fellowships* – går videre. Vi vurderer om dette initiativet kan knyttes til ordningen med innstegsstillinger og arbeider med forslag til utlysningstekst. Støtten til forskere og forskergrupper som søker EU-prosjekter blir videreført. Vi registrerer relativt høy søknadsaktivitet i Horisont 2020 ved flere fakulteter, men ser samtidig at den internasjonale konkurransen om midler er skjerpet og innvilgelsesraten faller. Vi følger opp arbeidet med å styrke forbindelsene til flere ledende institusjoner i Amerika (MIT, Texas), Asia (Tsinghua, Kyoto, Tokyo) og Norden (DTU).

NTNUs nye publiseringspolitikk 2014-2020 er blitt generelt godt mottatt, og det er lagt stor vekt på vitenskapelig publisering i høstens dialogmøter med fakultetene. Vi etablerte en arbeidsgruppe omkring dokumentasjon av kunstnerisk produksjon av høy kvalitet i vår, men dens arbeid er ennå ikke avsluttet. En politikk for rekruttering og karriereutvikling vil bli forelagt styret i desembermøtet. Arbeidet med en utreisepolitikk som skal styrke internasjonalisering av vitenskapelig ansatte er ennå ikke ferdig.

Vi arbeider videre med alternative modeller for evaluering av NTNUs forskning, men har foreløpig ikke tatt stilling til om saken er moden for styrebehandling i høst.

Indikatorer for forskning og kunstnerisk virksomhet

Status indikatorene	
<i>Indikator</i>	<i>Prognose på årsresultat for 2014</i>
Antall publikasjoner på nivå 2	Fakultetenes prognose for publiseringspoeng totalt innebærer en økning sammenlignet med fjoråret, noe som også gir grunn til å anta at vi får en økning i antall publikasjoner på nivå 2, i tråd med våre tidligere estimer.
Antall avlagte doktorgrader	Vi forventer at antallet avlagte doktorgrader vil ligge rundt

	fjorårsresultatet som ble på 371. Dette er noe bedre enn forventet.
Antall søknader til EUs rammeprogram evaluert over terskelverdi	FP7: 280 søknader av ca. 500 (andel: 55 %) H2020: Vi avventer evaluering av søknader til første utlysninger.
NTNUs andel av de norske universitetenes prosjektdeltakelse i EUs rammeprogrammer	FP7: 26 % H2020: Vi avventer evaluering av søknader til første utlysninger.
Inntekter fra FP7 i perioden 2010-2014	Endelig resultat ble 510 MNOK, som er over målsettingen.

1.2 Utdanning og læringsmiljø

Innen utdanning og læringsmiljø ble det vedtatt 3 virksomhetsmål for 2014. De tre målene må ses i sammenheng:

4. En strategisk og framtidrettet studieprogramportefølje med ambisiøs og tydelig profil
5. En utdanning preget av kvalitet på høyt internasjonalt nivå
6. God utdanningsledelse og kvalitetskultur

Framdriften i arbeidet med virksomhetsmålet *en strategisk og framtidrettet studieprogramportefølje med ambisiøs og tydelig profil* er i henhold til plan. Aktivitetene knyttet til virksomhetsmålet *en utdanning preget av kvalitet på høyt internasjonalt nivå* er også i rute. I forbindelse med den tilhørende satsningen på innovativ utdanning planlegger NTNU en nasjonal læringsfestival for høyere utdanning 4. og 5. mai 2015. Her vil dyktige undervisere dele sine erfaringer for inspirasjon og læring i hele sektoren.

Arbeidet med *god utdanningsledelse og kvalitetskultur* går også etter plan. Det jobbes med prosessen rundt kvalitetsmeldingen for utdanning, og fristene for meldingen er samkjørt med årshjulet for plan-, budsjett og oppfølging. Hovedfokus nå er gjennomføring av kurs for studieprogramledere.

Indikatorer for utdanning og læringsmiljø

For å følge med på den langsiktige utviklingen innen området er det vedtatt 3 indikatorer.

Status indikatorene	
Indikator	Status, offisielle tall DBH 15. okt 14 *)
Antall studenter som oppnår en grad i forhold til antall studenter tatt opp normert antall år tidligere.	(Beregnes når helårstall blir tilgjengelig.)
Inntakskvalitet: Gjennomsnittlig karaktersnitt uten tilleggs poeng for studenter tatt opp fra videregående skole til grunntdanning.	(Beregnes når helårstall blir tilgjengelig.)
Antall kandidater som har fullført masterutdanning eller profesjonsutdanning.	(Rapporteres når helårstall blir tilgjengelig.)

*) DBH-tallene ble ikke oppdatert i hht plan

1.3 Innovasjon og nyskaping

Innen innovasjon og nyskaping ble det vedtatt 3 virksomhetsmål for 2014:

7. Styrket samarbeid med randsoner, næringsliv og offentlige virksomheter
8. Studenter i hele fagbredden tar del i nyskappingsaktiviteten

9. Fagmiljø i hele fagbredden tar del i nyskappingsaktiviteten

Arbeidet med tiltakene er i rute og det er ingen vesentlige forsinkelser eller behov for omprioritering av ressurser.

Indikatorer for innovasjon og nyskaping

For å følge med på den langsiktige utviklingen innen området er det vedtatt 3 indikatorer.

Status indikatorene	
Indikator	Prognose på årsresultat for 2014
Antall idéer til TTO fra fagmiljøene Hvorav antall studentideer	Status 81, prognose 108 (hvorav 25 studentidéer) I tillegg er 107 studentidéer meldt til Spark NTNU. Prognosen er noe lavere enn forventet ved TTO, men samlet sett er dette høyere enn forventet.
Antall bedriftsetableringer og lisensieringer	Status 16, prognose 24. Dette er en økning i tråd med forventning.
Antall etablerte studentbedrifter	Rapporteres ved årsavslutning.

1.4 Formidling og kommunikasjon; virksomhetsmål, tiltak og indikatorer

Innen formidling og kommunikasjon ble det vedtatt 2 virksomhetsmål for 2014:

10. NTNU skal bidra til en økt kunnskapsbasert, offentlig debatt
11. NTNU er synlig med et godt omdømme nasjonalt og internasjonalt

Den mest synlige endringen årets to første tertial den store ekstra innsatsen som er nedlagt på myndighetsbesøk. Det er en helt annen struktur, koordinering og innsats på området. Siden nyttår har mer enn 100 politikere, myndighetspersoner og toppledere i næringslivet på nasjonalt nivå besøkt NTNU. Det er også gjort tiltak for å gjøre NTNU mer synlig i mediene.

Tiltakene er i rute og det er ikke behov for omprioritering av ressurser.

Indikatorer for formidling og kommunikasjon

For å følge med på den mer langsiktige utviklingen innen området er det vedtatt 2 indikatorer.

Status indikatorene	
Indikator	Prognose på årsresultat 2014
Antall registreringer i Cristin innen allmennrettet og brukerrettet formidling	(Rapporteres når helårstall blir tilgjengelig.)
Plasseringen for NTNUs web i DIFIs årlige rangering av offentlige norske nettsteder	DIFI har gitt beskjed om de vil lansere en ny rangering av offentlige nettsider, med større fokus på kvaliteten på innhold og tjenester. Sannsynligvis vil NTNUs nettsted ikke bli vurdert i den første utgaven av denne undersøkelsen. Den vanlige rangeringen av alle offentlige nettsteder, som vår indikator bygger på, vil bli gjenopptatt i 2015.

1.5 Ledelse, medvirkning og ressurser; virksomhetsmål, tiltak og indikatorer

Innen ledelse, medvirkning og ressurser ble det vedtatt 4 virksomhetsmål for 2014:

12. Styrket lederstøtte og styringsinformasjon

13. Raust og sikkert arbeidsmiljø med bred medvirkning fra studenter og medarbeidere

Arbeid med styrket lederstøtte og styringsinformasjon er i rute.

Arbeidsmiljøundersøkelser er en integrert del av HR- og HMS-arbeidet ved NTNU og blir gjennomført annethvert år. En ny undersøkelse blir satt i gang 4. november. Høsten er brukt til systematisk å forankre og forberede undersøkelsen blant tillitsvalgte, verneombud, ledere og administrative lederstøtter.

For øvrig er tiltakene er i rute og det er ikke behov for omprioritering av ressurser.

Indikatorer for ledelse, medvirkning og ressurser

For å følge med på den langsiktige utviklingen innen området er det vedtatt 3 indikatorer.

Status indikatorene	
<i>Indikator</i>	<i>Prognose på årsresultat for 2014</i>
Ansattetilfredshet målt gjennom en ny arbeidsmiljøundersøkelse	Arbeidsmiljøundersøkelsen 2014 gjennomføres 4-25. november 2014. Styret orienteres om resultatet i desember.
Antall meldte og lukkede HMS-avvik	I 2. tertial 2014 (1.5.2014-1.9.2014) ble det registrert 256 HMS-avvik (inkl. tilsyn) ved NTNU, en økning på 47 i forhold til samme periode i 2013. 108 er lukket. 106 av de 256 avvikene er rapportert fra enheter under direktør for økonomi og eiendom.
Energiforbruk	I perioden er det innført utskriftskvoter for studentene.

2. Status økonomi og prognose ved 2. tertial – bevilgningsøkonomien

Etter flere år med planlagte underskudd for å redusere ubrukte bevilgninger, arbeidet vi i 2013 med å skape budsjetter i balanse, dvs tilpasse kostnadene til de forventede inntektene. Dette ligger som basis for 2014-budsjettet, og er også en forutsetning for økonomistyringen i den kommende langtidperioden.

Å arbeide med en økonomi i balanse krever god økonomistyring. Å levere et økonomisk resultat som ligger mot budsjett, krever god planlegging og god oppfølging. Hovedhensikten er ikke å levere et «teknisk» godt resultat, men derimot å utnytte handlingsrommet for å gi bedre faglige muligheter. Budsjettene må være realistisk i forhold til både inntekter og kostnader, og løpende oppfølging gjennom året avdekker muligheter for omdisponeringer og for eventuelt å sette i gang aktivitet tidligere enn først planlagt.

For 2014 jobbes det med en tettere oppfølging av økonomien enn tidligere. Den skriftlige rapporteringen til rektor skjer som tidligere ved pr tertial, mens den månedlige oppfølgingen er basert på samtaler med enhetene. Dette innebærer månedlige gjennomganger med enhetene hvor det jobbes frem en prognose for årsresultatet. Målet er å skape en læring gjennom året, slik at kvaliteten i budsjett og prognoser skal bli bedre på sikt.

2.1 Prognosen – bevilgningsøkonomien totalt

Budsjettavviket er på om lag 120 mill kr i mindreforbruk etter 2. tertial. Årsakene til dette kommenteres i de påfølgende kapitlene.

Oppsummert antyder prognosen for årsresultatet et mindreforbruk mellom 105 og 30 mill kr. Dette tilsvarer i «worst case scenario» et budsjettavvik i størrelsesorden 2,6 % av bevilgningsinntekten. I ytterste fall kan mindreforbruket bli 50 mill kr større enn hva som ble antydnet ved 1. tertial. Mindreforbruket er jevnt fordelt mellom fakultetene og Fellesadministrasjonen inkl. de store satsningene

	Budsjettert resultat 2014	Prognose 1 for årsresultat	Prognose 2 for årsresultat
Fakultetene	-41 000	16 000	-42 000
Fellesadministrasjonen, inkl store satsninger	61 000	107 000	90 000
Nasjonale sentra	-18 500	-18 000	-18 000
Sum resultat 2014 NTNU	1 500	105 000	30 000
% av bevilgningen fra KD		2,6 %	0,7 %

Tabell 1 – Prognose bevilgningsøkonomien

NTNU har god økonomi, og et mindreforbruk på 2,6 % av bevilgningsinntekten er relativt sett et lite avvik. Imidlertid gjenspeiler et mindreforbruk på 105 mill kr et ikke benyttet handlingsrom i økonomien. Det viser også at vi fremdeles har forbedringsmuligheter når det gjelder økonomistyring, både når det gjelder realistiske budsjetter og den løpende oppfølging av økonomien.

2.2. Status og prognose bevilgningsøkonomien - fakultetene

I fakultetenes budsjetter for 2014 er det planlagt et merforbruk (underskudd) på 41 mill. kr. Budsjettavviket ved fakultetene er nå på om lag 50 mill kr i mindreforbruk, dvs 1,6 % av inntektene. Fakultetenes prognose antyder nå et årsresultat i spennet mellom et mindreforbruk på 16 mill kr og et merforbruk på 42 mill kr.

Prognosen viser altså at det er stor sannsynlighet for et mindreforbruk i forhold til budsjettet. Fakultetene har samlet sett en budsjettert inntekt på 3,5 mrd kr i 2014, og budsjettavviket vil ved «worst case scenario» utgjøre

1,7 % av de budsjetterte inntektene. Relativt sett er ikke det forventede mindreforbruket stort, men samtidig er dette midler som kunne ha blitt anvendt til faglig aktivitet.

Vi ser at noen av fakultetene fremdeles har stort spenn i sine prognoser. For noen av fakultetene er dette knyttet til usikkerhet omkring leveransetidspunkt for investeringer (Det medisinske fakultet, Fakultet for naturvitenskap og teknologi). Samspillet mot bidrags- og oppdragsvirksomheten er også et usikkerhetsmoment for de største fakultetene, og da særlig med hensyn på avslutning av gamle prosjekter. Det er et gjennomgående trekk ved flere av fakultetene at de har vært konservative med hensyn på å budsjettere inntekter som ikke kommer fra bevilgningen, noe som medfører dårligere oversikt over det reelle handlingsrommet og muligheten for faglig aktivitet.

Fakultet i særskilt omstillingsfase

HF er i en utfordrende prosess med omstillingstiltak for å forbedre sin økonomiske situasjon. Effektene av de igangsatte tiltakene ser ut til å komme tidligere enn planlagt, og HF ser derfor ut til å oppnå en vesentlig forbedring av sin økonomiske situasjon allerede i 2014.

2.3 Fellesadministrasjonen, store strategiske satsninger og eiendom – bevilgningsøkonomien

Budsjettet for fellesadministrasjonen, store strategiske satsninger og eiendom er lagt i balanse for 2014. I tillegg skal tidligere års forskutteringer tilbakebetales med om lag 60 mill kr. Budsjettavviket er nå på om lag 120 mill. Eiendomsprosjektene står for 70 mill kr, mens usikkerhetsmarginen og forsinkelse på strategiske satsninger står for det øvrige avviket. Budsjettavviket er overkant av hva som er ønsket nivå.

Prognosen for året antyder et årsresultat i størrelsesorden 107 til 90 mill kr, dvs et mindreforbruk i forhold til budsjett på mellom 50 og 30 mill kr. Budsjettavviket ved årsslutt forventes altså å bli vesentlig mindre enn hva det er nå. Eiendomsprosjektene vil i hovedtrekk gå mot budsjett. Mens forsinkelsene vi ser knyttet til de strategiske satsningene vil vedvare ut året og midlene vil først bli benyttet i langtidsperioden.

Prognosen har endret seg med om lag 30 mill siden 1. tertial i retning av et større mindreforbruk. Endringene skyldes i første rekke følgende forhold:

- NTNU fikk 9 mill kr i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. Disse er lagt til å øke potten til den pågående søknadsrunden for vitenskapelig utstyr for 2015. Den totale søknadspotten blir da om lag 40 mill kr. Midlene blir disponert i 2014, men ikke benyttet før i 2015.
- Oppstarten av internasjonal toppforskning (Onsager Fellowships) og tematiske satsninger er mer forsinket enn hva vi fortsatte i budsjettet og prognosen etter 1. tertial. Disse midlene vil bli videreført til tiltakene i langtidsperioden. Forsinkelser i forskningssatsningene gir også forsinkelse i tilsetting i de øremerkede rekrutteringsstillingene.
- Ubrukt usikkerhetsmargin i 2014 benyttes til å forsere tilbakebetaling av tidligere års forskutteringer slik at disse kan reduseres tidligere en først antatt.
- Siden 1. tertial er om lag 10 mill kr knyttet til forsinkelser på strategiske satsninger omdisponert til investeringer i IT- og audiovisuelt utstyr for å ta igjen noe av oppgraderingsbehovene som foreligger her.

For 2014 ligger det inn oppstart av flere store strategiske satsninger, og budsjettene ble lagt ut i fra en forventning om en raskere oppstart av disse enn hva vi har gjennomført. Vi ser at det tar tid å få satt i gang aktiviteten, og at tiltakene ikke trenger full bevilgning det første året. Denne erfaringen blir tatt med videre inn i planleggingen av budsjett 2015 og langtidsbudsjettet, og det er satt fokus på å få opp det realistiske kostnadsbildet pr år på satsningene. På den måten kan vi også få mer midler i aktivitet på kort sikt, og vi kan unngå mindreforbruk.

3. Langtidsbudsjett 2015-2018

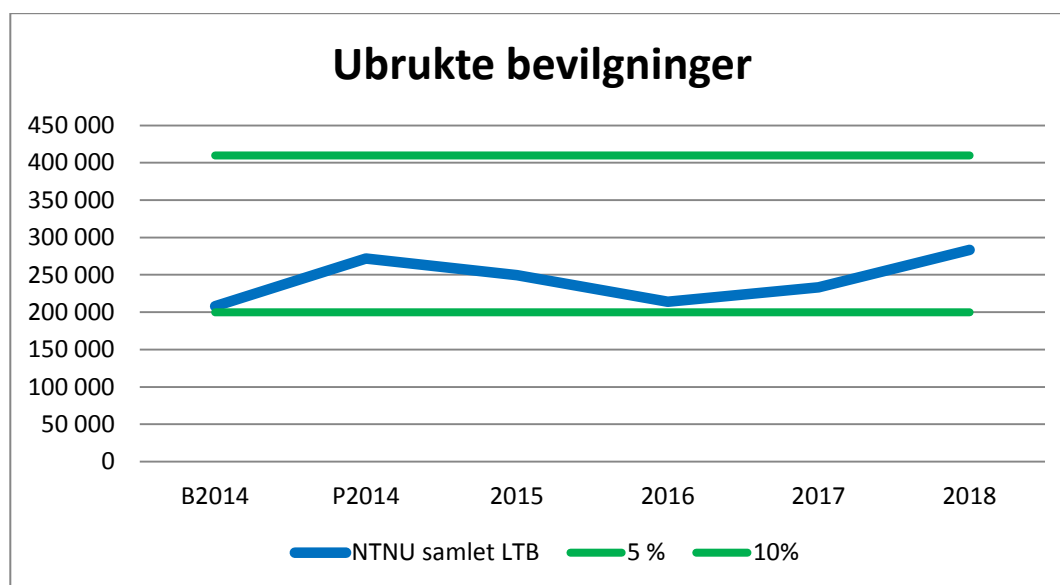
Langtidsbudsjettet ble sist lagt frem for styret i forbindelse med 1. tertial 2014. Enhetene hadde da tilpasset langtidsbudsjettet etter føringene om en økonomi i balanse. Ubrukte bevilgninger i perioden lå på et gjennomsnitt på ca 200 mill. kr. Dette utgjør om lag 5 % av bevilgningen fra departementet og er innenfor det ønskede nivået.

Langtidsbudsjettet er blitt videre bearbeidet av enhetene i tida etter 1. tertial, med en forutsetning om at det i videre arbeidet ved enhetene skal budsjettet for 2015 og kommende årene gjenspeile de overordnede strategiske hovedprioriteringene ved NTNU. Det ligger en forutsetning om at enhetene bidrar med midler for å følge opp hovedprioriteringene og at dette synliggjøres i budsjettene, jf. styresak om hovedprioriteringer og planleggingsrammer.

Det nåværende oppdaterte langtidsbudsjett viser at ubrukte bevilgninger i perioden ligger på et gjennomsnitt på ca 245 mill. kr. Dette utgjør om lag 6 % av bevilgningen fra departementet og er innenfor det ønskede nivået. I perioden vil NTNU gjennomføre investeringer forbundet med ESFRI/ECCSEL og rehabilitering av kjemiblokk III. I tillegg vil investering i utstyr til den nye universitetsklinikken slutføres i perioden. Dette medfører at ubrukte bevilgninger er lavere i perioden frem til og med 2016. Deretter vil nivået på de ubrukte bevilgningene øke noe.

Enhetene har i forbindelse med 2. tertial levert en prognose for 2014. Prognosen viser at vi i år går mot et mindreforbruk sammenlignet med det som ble budsjettet for 2014. Det er nødvendig at det også i langtidsperioden settes fokus på en økonomi balanse ved å utnytte handlingsrommet og gjennomføre planlagt aktivitet. Det er ikke ønskelig at vi i årene fremover øker ubrukte bevilgninger til et for høyt nivå.

Figuren under viser utviklingen i ubrukte bevilgninger slik den nå ligger planlagt i budsjettene.



Figur 1 – Oversikt over ubrukte bevilgninger i langtidsperioden

4. Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) – pr 2. tertial

4.1 Utvikling av BOA-aktivitet

Prosjekter eller aktiviteter som ikke er fullfinansiert over NTNUs grunnbevilgning fra KD defineres enten som bidrags- eller oppdragsfinansiert aktivitet. Med bidragsfinansiert aktivitet menes prosjekter hvor NTNU henter støtte fra nasjonale og internasjonale finansieringskilder, uten krav til leveranser (uten motytelse) ved avtale/kontraktsinngåelse. Med oppdragsfinansiert aktivitet menes prosjekter NTNU utfører mot vederlag (betaling) fra ekstern(e) oppdragsgiver(e), og med krav til leveranser ved avtale/ kontraktsinngåelse.

Tabellen under viser BOA-utvikling pr 2. tertial de tre siste år. En utdyping knyttet til finansieringskategoriene følger under.

	2T 2012	2T 2013	2T 2014
NFR	395 575	343 661	379 154
EU	29 500	35 749	49 156
Andre bidrag	358 605	427 114	408 222
Oppdrag	71 741	74 993	57 319
Totalt	855 421	881 517	893 852

Tabell 2: Utvikling av BOA-porteføljen pr. 2 tertial siste 3 år (tall i tusen)

4.2 Aktivitet finansiert av Norges Forskningsråd (NFR)

Tabellen over viser at den NFR-finansierte aktiviteten pr 2T har hatt en økning sammenlignet med samme periode i fjor. Dette skyldes i hovedsak at aktiviteten ved de nye SFF-sentrene nå har tiltatt, samt at det er foretatt betydelige NFR-finansierte investeringer ved HUNT Biobank i år. Nytt IKT-program hos NFR (IKT 202) har også bidratt til økt NFR-aktivitet med IME-fakultet i år.

Nesten alle fakulteter rapporterer fortsatt om en forventet vekst i NFR-finansierte aktivitet i 2014, men totalt sett er den forventede veksten for 2014 justert noe ned siden første tertial. Prognose for NFR-aktivitet i 2014 er som følge av dette en realøkning på mellom 2-5% mot fjoråret, dvs en omsetning i størrelsesorden 640-670 mill.kr.

Uttelling i pågående søknadsrunde for nye SFI-senter vil være av stor betydning for NFR-aktiviteten de nærmeste årene. En avklaring rundt hvilke sentersøknader som innvilges, vil være klart rundt årsskiftet 2014/2015.

Fra 1.januar 2015 innføres også totalkostmodellen for prosjekter fra NFR. I denne ligger det muligheter for bedre prosjektf finansiering dersom man klarer å dokumentere leiestedskostnader (direkte kostnader knyttet til drift av laboratier og utstyr). Med mange laboratorier og stor infrastruktur har det vært viktig for NTNU å arbeide frem dokumentasjon på disse kostnadene så raskt som mulig, og med det være forberedt til innføring av totalkostmodellen hos NFR. NTNU jobber derfor nå aktivt med å få opp leiesteder på alle fakulteter og er pr i dag den institusjonen i sektoren som har kommet lengst i dette arbeidet. Gitt at den totale rammen hos NFR holdes på samme nivå som tidligere, vil denne nye modellen kunne medføre færre prosjekter, med større finansiering pr prosjekt. Det vil derfor være en viss usikkerhet knyttet til hvordan innføringen av denne modellen vil slå ut for det enkelte institutt og fakultet.

I sine langtidsbudsjetter forventer fakultetene en liten aktivitetsøkning knyttet til NRF-finansierte aktivitet i 2015, og deretter opprettholdelse av dette nivået utover i langtidsperioden.

4.3 EU finansiert aktivitet

EU-finansiert aktivitet er den BOA-kategorien med størst prosentvis vekst i forhold til tidligere år. Fakultetene rapporterer gjennomgående om høy aktivitet, med flere nye innvilgede prosjekter, og mange søknader på gang.

Som en av NTNUs fem hovedprioriteringer den kommende periode, er EUs nye rammeprogram for forskning, Horisont 2020, nå et satsningsområde i alle deler av organisasjonen. På litt lenge sikt er det også en forhåpning og forventning om at NTNUs nye satsninger på Stjerneprogram, Fremragende yngre forskere og Internasjonal toppforskning også skal bidra til å hente mer midler fra EU.

Prognose for EU-finansiert aktivitet i 2014 er anslagsvis 85-95 mill kr. Dette er en aktivitetsøkning på drøyt 30 % fra 2013, og en følge av at mange fakulteter fikk flere nye prosjekter i løpet av fjoråret.

Hittil i 2014 ser vi også at NTNU har en god økning i *innbetalinger* fra EU (mot samme periode i fjor), og skiller seg med det fra resten av de store aktørene i sektoren, som så langt i år har en nedgang i forhold til 2013. Innbetalingene er grunnlag for RBO-uttelling fra KD, og hvis trenden pr andre tertial holder seg ut året, vil NTNU øke sin RBO-uttelling knyttet til EU-aktivitet for regnskapsåret 2014. (som er grunnlag for bevilgning 2016). Innbetalingene fra EU kommer imidlertid i større bolker, og periodiseringseffekter kan gjøre seg utslag både gjennom året og mellom år. Det er derfor en usikkerhet knyttet til om trenden vi ser så langt i år vil være den samme ved årsslutt. At NTNU kommer til å øke sin andel i år, sammenlignet mot fjoråret, er likevel sannsynlig.

Alle fakultet har lagt til grunn en betydelig vekst i EU-porteføljen i sine langtidsbudsjetter. NTNU har totalt sett en ambisjon om å hente inn 1 mrd kr gjennom Horisont 2020, som er et program som strekker seg over årene 2014-2020.

4.4 Andre bidrag

Det er finansiering fra andre bidrag som har dratt BOA-veksten på NTNU de siste årene, og da spesielt samarbeidet med Helse Midt-Norge. Finansiering fra næringsliv, randsonen og andre har variert noe fra år til år.

	2T 2012	2T 2013	2T 2014
Bidrag - Randsone	93 188	125 154	128 075
Bidrag - Næringsliv og private	122 728	158 527	114 002
Bidrag - Stat	65 498	66 730	74 480
Bidrag - kurs og konferanser, ideelle org, fond, etc	77 190	76 703	91 664
Totalt	358 605	427 114	408 222

Tabell 3: Utvikling av andre bidrag pr. 2 tertial siste 3 år (tall i tusen)

I kategorien Randsone dominerer Helse Midt-Norge, hvor det for året forventes en vekst på ca. 10 mill. sammenlignet med fjoråret, med en forventet totalaktivitet i 2014 på ca. 210 mill.kr. I tillegg til dette kategoriseres en del av samarbeidet med Sintef-gruppen inn under denne kategorien, samt en del samarbeid med andre universitet og høyskoler.

Innenfor kategorien bidrag fra Næringsliv og private ser vi en nedgang i aktivitet fra andre tertial i fjor til andre tertial i år. Nedgangen ligger i hovedsak ved IVT og skyldes delvis regnskapsmessige periodiseringseffekter som forventes å bli utlignet i løpet av 2014. I tillegg er det en faktisk aktivitetsnedgang ved SAMCOT (SFI-senter) på 11 mill, og en nedgang knyttet til Akademia-avtalen med Statoil på 9 mill sammenlignet med 2013.

Økningen i den siste kategorien skyldes primært en større aktivitet finansiert av fondsmidler på Kavlisenteret. (DMF), og aktivitetsøkning knyttet til prosjekter finansiert av K.G.Jebesen.

I langtidsbudsjettet forventes en liten økning i aktiviteten i kategorien Andre bidrag i 2015 og opprettholdelse av dette nivået utover langtidsperioden.

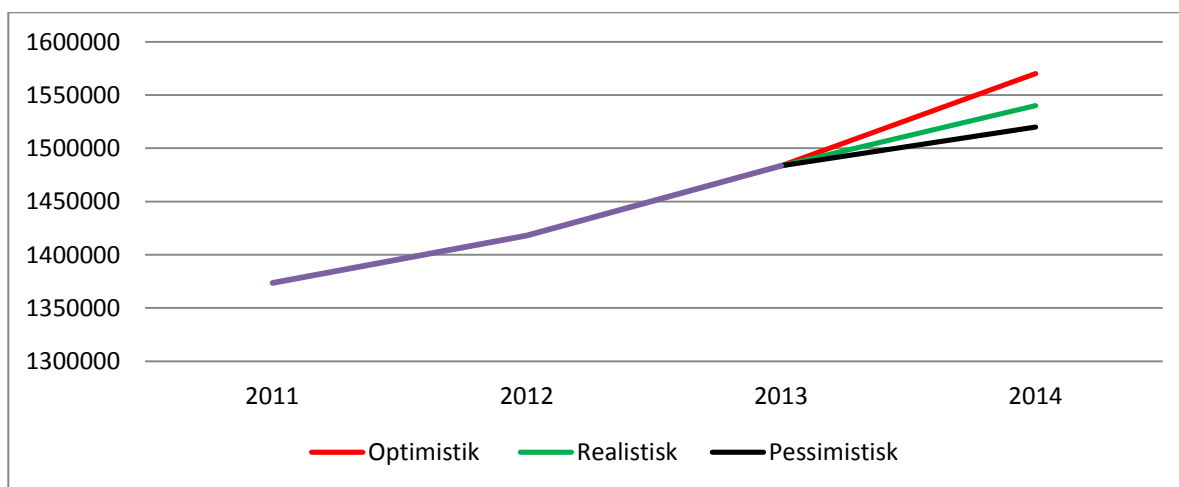
4.5 Oppdrag

Når det gjelder oppdragsvirksomheten, ser vi en betydelig nedgang hittil i år sammenlignet med samme periode i fjor. Nedgangen ligger i all hovedsak på IVT og NT. IVT rapporterer om en generell nedgang i oppdragsaktiviteten, blant annet med bakgrunn i at dette som regel ikke er strategisk viktig aktivitet eller aktivitet som bidrar til utdanning av doktorgrader. Denne type aktivitet vil derfor avhenge av ledig kapasitet, og kunne variere en del. Ved NT er forklaringen todelt. Her har også oppdragsvirksomheten reelt sett vært lavere i år enn i fjor, samtidig som deler av det som tidligere ble bokført som oppdragsvirksomhet nå er omklassifisert til salg, og dermed kommer inn under bevilgningsfinansiert aktivitet. Denne omklassifiseringen er en følge av nytt BOA-reglement fra KD. VM forventer en økning i sin oppdragsvirksomhet, som i hovedsak er relatert til Barcoding-prosjekt (DNA-strekkoding)

Prognosen på oppdragsvirksomhet i 2014 justeres noe ned fra første tertial, og antas nå å bli i størrelsesorden 100-110 mill.kr, hvilket er en liten nedgang fra 2013, da total oppdragsaktivitet endte på 119 mill kr.

4.6 BOA Prognose 2014

Grafen under viser utvikling på BOA-aktiviteten de siste tre årene. Siden 2011 har reelt aktivitetsnivå (justert for pris- og lønnsvekst) økt med anslagsvis 1-2 % pr år.



Figur 2: Utvikling BOA-aktivitet siste tre år, med prognosespen for 2014 (tall i tusen)

Prognosen for 2014 tilsier fortsatt en vekst i BOA-aktiviteten, og totalt sett er det i hovedsak er innenfor kategoriene NFR og EU at veksten ligger.

I *kronebeløp* er det DMF som forventes å ha den største veksten. Dette relateres til økning i fondsfinansiering, økte tildelinger fra Helse Midt-Norge, NFR-finansiering av investeringer ved HUNT Biobank, samt økende aktivitet ved to nye SFF-sentra. AB forventes å ha den største prosentvise veksten fra i fjor, med ca. 80 % vekst både innenfor EU- og NFR-finansiert aktivitet.

Oppsummert antas total BOA-omsetning i 2014 å bli i intervallet 1520-1750 mill. kr. Dette er en nominell vekst fra 2013 på mellom 2,5 og 6%. Justert for pris- og lønnsvekst tilsier altså årets prognose en aktivitet omtrent på samme nivå som foregående år.

5. Omtale av eksterntregnskapet

Resultatregnskapet

Formålet med dette kapitlet er å gi styret utfyllende kommentarer knyttet til det avlagte regnskap for 2. tertial 2014 i vedlegg 3.

Tertialregnskapet er avlagt i samsvar med de statlige regnskapsstandarder (SRS) og er utarbeidet i henhold til gjeldende krav om oppstilling og presentasjon. Regnskapet pr. 31.08.2014 gir etter Rektors mening et riktig bilde av resultatet pr. 2. tertial og den økonomiske stillingen.

I det videre vises til vedlagte regnskap pr.2.tertialet 2014, bestående av resultat- og balanseregnskap med tilhørende noter.

Driftsinntektene er på 3 828 mill. kr pr. 31.08.2014. Inntektene har økt med 305 mill.kr (9 %) sammenliknet med samme periode i fjor. Økningen i driftsinntekter skyldes at bevilgningsinntekten økte med 12 %, noe som også forklarer endringen i forholdsmessig mellom bevilgning og andre inntekter.. Inntektene er spesifisert i note 1. Tabellen nedenfor viser en forholdsmessig utvikling mellom bevilgningsinntekter og andre inntekter i 2. tertial de siste 3 år.

	2014	2013	2012
Bevilgninger	74 %	72 %	72 %
Andre inntekter	26 %	28 %	28 %

Tabell 4: Fordeling av inntekter pr.2. tertial de siste 3 år.

Driftskostnadene er på 3 667 mill.kr. pr. 31.08.2014, hvorav lønn og sosiale kostnader utgjør den største utgiften. Tabellen nedenfor viser en forholdsmessig utvikling i driftskostnader i 2. tertial de siste 3 år.

	2014	2013	2012
Lønn og sosiale kostnader	64 %	64 %	63 %
Andre driftskostnader	25 %	25 %	26 %
Avskrivninger	11 %	11 %	11 %

Tabell 5: Fordeling mellom ulike kostnadsgrupper pr. 2. tertial de siste 3 år

Som vi ser er utvikler lønnskostnadene og andre driftskostnader seg forholdsmessig likt. Isolert sett øker lønnskostnadene med 4,5 % fra 2013, noe som er tilnærmet likt den generelle pris- og lønnsstigningen.

Antall årsverk er økt med 65 i forhold til samme periode fjor. Viser til kommentarer i note 2 til regnskapet hvor utviklingen i de ulike stillingskategorier framgår. Tabellen nedenfor viser lønnskostnader og antall årsverk i 2. tertial de siste 3 år.

	2014	2013	2012
Lønnskostnader (mill.kr)	1 313	1 260	1 187
Antall årsverk	5 078	5 013	5 050

Tabell 6: Lønnskostnader og antall årsverk pr. 2. tertial de siste 3 år

Kostnadene knyttet til avskrivninger er 414 mill. kr pr 2. tertial, hvorav 274 mill. kr gjelder bygninger. Regnskapet pr. 31.08.viser et overskudd på 2,6 mill. kr. (Overskuddet er fra den oppdragsfinansierte virksomheten) Overskuddet er tilført annen opplyst virksomhetskapital.

Balanseregnskapet

Balanseregnskapet gir uttrykk for verdien av eiendelene pr. 31.08.14 og hvordan disse er finansiert gjennom gjeld og egenkapital.

Tilgang i anleggsmidler i perioden, dvs. investeringer i varige driftsmidler er 710 mill. kr. Her inngår Kunnskapssenteret som er overført fra Helsebygg med en anskaffelsesverdi på 539 mill. kr. Anlegg under utførelse er netto redusert i perioden med 127 mill. kr. Det arbeides med å redusere denne posten ytterligere i løpet av 2014.

Opptjent virksomhetskaper tilsvarer resultat fra den oppdragsfinansierte virksomheten og utgjør 190 mill.kr., fordelt henholdsvis mellom aksjer (bundet kapital) 74 mill.kr. og annen virksomhetskaper 115 mill.kr. Av dette er 92 mill.kr. virksomhetskaper ved enhetene. Prognosen tilsier at virksomhetskaper vil ligge på dette nivået også ved utgangen av 2014.

Forskuddsinnbetalte midler til bidragsprosjekt, inkl. NFR, skal avsettes i balansen og inntektsføres i takt med aktiviteten. Pr. 31.08.14 er det avsatt 692 mill. kr i balansen som forskuddsinnbetalinger. Av dette utgjør innbetalte bidrag fra NFR 114 mill.kr. og næringsliv/private aktører kr 104 mill.kr. Forskudd fra EU utgjør 99 mill. kr og forskudd fra statlige er på 238 mill. kr. Det ligger en forventning om at disse postene reduseres i takt med den planlagte aktiviteten i bidragsprosjektene.

Lederkommentarer til regnskapet

Sammen med regnskapet foreligger også utkast til lederkommentarer. Lederkommentarene er utformet i henhold til formkrav fra departementet, og de skal inneholde en vurdering institusjonens økonomiske drift i perioden. Videre skal lederkommentarene gi informasjon budsjettavvik, nivå på ubrukte bevilgninger, årets investeringer. Ledelseskomentarene skal begrenses til forhold som er av vesentlig betydning for å vurdere institusjonens regnskapsavlegg og økonomiske stilling.

Lederkommentarene inneholder dette tertialet et nytt punkt vedrørende virksomhetens styring og kontroll, etter bestilling fra KD. Vi gjør derfor oppmerksom på at det vil bli en grundigere gjennomgang av dette i årsrapporten som styret vil behandle i mars.

Vedlegg:

1. [Regnskap pr 2. tertial 2014 med tilhørende lederkommentarer](#)